

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leta . . . . . f. 4.40
Pol leta . . . . . „ 2.20
Četrti leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „opisnicah“ se plačuje za navadno tristoipno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostorn.

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gospodski ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi in naročnina naj se pošlje opravišču „Soča“ Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj so blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravišču.

V čem je naš spas?

Slovenci smo majhen narod. Število naše je pičle. No, ni bilo vedno takó. Nekdaj smo Slovenci posedali mnogo več sveta, nego li dandanes. Število Slovencev bilo je mnogo večje, nego li današnje. In, kdor ne napreduje, nazaduje; kdor ne raste, manjša se in s časom zgine. Takó je z nami. Ali sme še takó dalje iti? No, ako nečemo poginiti, ako hočemo, da bodo Slovenci še dalje na svetu. Vsakemu je svoja koža ljuba, tako tudi nam Slovincem. To nam bodo nasprotniki naši vsaj priznali!

Kdo je Slovence pokončeval, kdo je naših prednikov zemlje naseljeval z družimi narodi? Kdo je spreminjal in še spreminja slovenski svet v tuji? To so delali, delajo in bodo delali sosedni narodi.

Mnogo sveta nam so sosedje naši uže iznevarili. Kdo je zidal zidovje starodavnemu Ogleju? Kdo Trsta, Čedadu, Vidmu, kdo Gorici? In, kdo jim danes gospodari? Kdo ugonablja brate naše onkraj Idrije? Kaj se z njimi dogaja in kaj bodo na mestu 60.000 Slovencev čez nekaj let? Lahki bodo in nič ne bo pričalo, da so Slovenci nekdanj tam prebivali, izimši zgodovina; a še njej ne priznavašajo; tudi njo pačijo in jo zlorabijo. Imena mest, vasi, gor in rek prekrščujejo Italijani rže davno. Lotili so se uže naše dežele, upajoč, da pride uže v kratkem čas in prilika, koja jim bude izročila slovenske dežele.

Zgodovina naša nas dovoljno uči, da rod za rodom, del za delom izginjamo; ali bolje, da nas potujčujemo v Lahe, Nemece ali Madjare. Koroško, nekdanj sreč slovenskemu narodu, uže je skoraj popolnoma potujčeno. Na Ogerskem, nekdanj popolnoma slovenskeje zemlji, ne sme Slovence ni vedeti, da je Slovanec. Ravno tako je na Beneškem nesrečen slovenski naš rod! Zdaj sta na vrsti beneški in agerski del razkosane Slovenije, čez nekaj let prišli bi na vrsto goriški, koroški in štirski in naposled krajski Slovenci, ako bi držali roke križem. Tako bi rod za rodom ginel — to bi bila povest domovine naše slovenske. Hočemo li mirno pričakovati, da se vse tako zgodi! — Ne, pomagati si hočemo do zadnjega. A drugače, ne tako, kakor doslej, ko smo le zavirali iznarodovanje. Zaprediti je moramo! Postaviti moramo našim sovragom tak jez, da se ga ustrašijo, da se niti predznili ne bodo preskočiti ga.

Ta jez pa je Slovanska vzajemnost. Vsa druga sredstva so uže vporabljali naši predniki, a zaman, ker so se umikali slovanski vzajemnosti, katero bi se bili morali stanovitno ohraniti. V slovenskeje vzajemnosti je naš spas, naša rešitev! Slovanski narod, katerega je „kot listja in

trave“, ubrani se lahko vsakojakim sovražnikom, ako je le vzajemen. Slovenci smo mala vejica ogromnega slovanskega drevesa. —

Kaj pa je slovanska vzajemnost? Uzajemen je narod, ako se posamezni rodovi njegovi med seboj dobro poznajo; ako med seboj občujejo kakor bratje; ako si svoje koristi in potrebe razodevajo in si po bratski (uzajemno) pomagajo in se podpirajo ter so vsi za enega in eden za vsa! Ta, našemu slovanskemu narodu neobhodno potrebna vzajemnost zamore nas rešiti, ako jo širimo, oživljamo, budimo. Dokler ne budemo Slovani posnemali v vzajemnosti sovraga naše, je vsa naša obramba prazno delo. Vzajemni narod slovanski bo tako krepak, tako silen, da se protivniki niti predznili ne bodo kratiti mu pravice! Po zgotovljeni vzajemnosti Slovanov bodo konec mejnarodnim prepirkom, ker Slovani vsled svojega značaja ne bodo segali med druge narode; drugi pa si med Slovane ne bodo upali kakor zdaj stegati položjive svoje roke.

Dopisi.

Gorica, 5. marca. Druga „velika beseda“ bralnega in podpornega društva v t. l.

Da bi dostojno slavilo 6 letnico društvenega obstanka, priredilo je „Bralno in podporno društvo“ v Gorici „veliko besedo“ z zanimivim sporedom. Kljub nenavadnemu mrzlemu vremenu, dospelo je dosti gospodov iz raznih krajev — z Ajdovščine, Kanala in z bližnjih vasi. Razen zopetne predstave „operete“, seja občinskega starešinstva, bile so na vrsti točka „Nezakonska mati“, sopran solo se spremljanjem orkestra; domača pesem, „Po jezeru“, mešan zbor se spremljanjem orkestra; „Na boj“, meški zbor se spremljanjem orkestra itd. in nova šaloigra „Loterist“. Tak program gotovo dela čast delalskemu podpornemu društvu v Gorici — ki še le 6 let obstoji. Kaj bodo še o 25letnici, ako bodo napredovalo, kakor zdaj?

Prva točka: „Opereta“ zvršila se je povsem pohvalno. Gospodje solisti gg. Koršič, Kronavetvogl, Strel in starešine so njih vloge častno rešili. „Nezakonska mati“ teški spav, sopran solo se spremljanjem orkestra rešila je gospodična Pehani, vrtnarica v Podgori, povsem hvalevredno. Ponosna sme biti na svoj lep, čist, prijeten sopran in na svojo pevsko zmožnost! Da nas bi še večkrat razveselila s kakim solo!

„Po jezeru“, se spremljanjem orkestra dopadala se je tako, da se je morala na občno zahtevanje ponoviti. Dobro bi bilo, ko bi se tudi druge narodne

pesmi pri tacihi prilikah pele, kajti to poviša vseh in pokaže vrednost naših narodnih pesmi onim, ki se branijo vrstiti jih v spored pri veselicah.

Četrta točka: „Zrinski Frankopuka“ pela se je tudi to pot izborno; ravno tako 5. točka „Na boj“ (sedaj v prvo z orkestrom).

Zadnja točka bila je nova šaloigra „Loterist“, koja je spisal za to veselico g. Zavrtnik. Kritikovali jo ni moj namen — vseh bil je dober, kajti g. pisatelj moral je na zahtevanje občinstva se na odru pokazati, ter sprejeti zahvalo i priznanje na vseh nove šaloigre „Loterist“. Loterista igral je g. Zavrtnik sam, prav dobro igrali so svojo vlogo tudi vsi diletnanti, g. čna Jug, g. čna Pehani, g. Bajt i g. Kopač. Očitamo g. Zavrtniku.

Posamezne točke spremljal je orkester mestne godbe prav dobro; vodil ga je g. Pahor. Igral je tudi nekatere slovenske pesmi, ktere je nalašč zato pripravil g. Pahor.

Po končani besedi bila je jako živahna domača zabava. Godba je igrala še nekatere slovenske skladbe: „Naprej“, „Slavjanko“, „Hej Slovenci“, pevec so pa spevali razne pesmi. Vrstile so se lepe napitnice, n. pr. g. podpredsednika napredku i složnosti pevčinj in pevcev i godbe; gospod prof. Spinčič bralnemu in podpornemu društvu, itd.

Tako je „Slovensko bralno i podporno društvo v Gorici“ praznovalo 6 letnico svojega obstanka. Počastili so jo z njih navzočnostjo mnogi g. čitalničarji — i druga gospoda iz raznih krajev. „V slogi je moč!“

V Gorici, dne 28. febr. — Večkrat sem čital

v cenjenej „Soči“ prelepi in potrebni opomin: „Slovenski stariši, pošiljajte svoje otroke v slovensko šolo.“ To je res presrečen in prekorišten opomin za naše sedanje razmere. A žalibog, da Slovenci temu opominu ne morejo slediti — Vsako leto se narodi nekolič več slovenskih otrok, tako da imajo gg. učitelji čedalje več in preveč učencev, da jih morajo kakor si bodi odpravljati iz šole.

Kaj pa more ubogi oče z odpravljenim otrokom, ko postava pravi, da mora slehern otrok do 14. leta hoditi v šolo in tudi rokodelci ne smejo vzeti v poučenje takih otrok, ki niso še doveršili 14. leta. Vsled tega je mnogo starišev prisiljenih avoje otroke pošiljati v italijansko šolo. Kako otrok napreduje v tej občinski šoli, in čemu se privadi, je dobro znano. Zazramovalci svojih rediteljev in pravi mestni postopači postanejo slovenski dečki, ki obiskujejo italijansko mestno šolo.

Gledé vzgoje slovenskih otrok je pač skrajni

LISTEK.

NESEM VAM NOVICE...

(Božična pravljica; češki napisal I. L. Hrdina; posl. Vlastimil.)
(Konec.)

Zdajci udari Cilko prek obraza.

„Hu, — osvobodí me, brat! — osvobodí me!“

Blažu zavrti se v glavi, pred očmi skakajo mu krvave pošasti, čuti, kako se mu naglo odtrgata tuji roci raz prs, sliči kake tri ali štiri skoke v snegu — zgrudil se in pade: bi bil v zamet, če bi ne bil se oprl ob steber.

„No, konečno!“ zakliče Ponec, ko se jima posreči prižgati svetilnico, „a pazi bolje, da ti zopet ne ugasne! Pojdi!“

Vstaneta ter gresta k bližnjemu stebri. Blaž stoji tu oprt, obraz mu je bled, in prestrašeno jih gleda. Ponec i vojak ga debelo pogledata.

„Kje imaš pa žensko?“

Blaž molči.

„Utekla?“

Nobenega odgovora.

„Lepa stvar. V katero stran jo je potegnula?“

Blaž niti obrvi ne premakne, Ponec vzame vo-

jaku svetilnico iz rok, počeno, iščeta stopinj v snegu, opazujeta — kam pak v takem vetru. Komaj človek potegne nogo, uže zamete sneg stopinjo.

„No, midva pojdeva domu, Blaž, i poveva, kaj se je zgodilo. Idi tudi domov a vrvice pusti tu. Ker si jo pustil uiti, bodeš zarana sam visel tu. Jaz vsaj bi ne hotel biti v tvojeje koži.“

Še nekaj zagolči ter se obrne po sneženi ravnini proti Slanemu. Vojak je šel pred njim, in kolikor je mogel, branil z rokavom svetilnico, da bi se jima na poti ohranila.

Po jedni po polnoci je bilo uže, ko se je Tatar vračal. Otolkel je zasnežene čevlje, otresel v sneg zavito sukno in potekal na okno:

„Kdo je?“

„Le odprí.“

Tatarka odprí i zopet zapre vežine duri.

„Ti še pojčš? — ktero?“

„Kolednico „Nesem vam novice...“

„I jaz ti tadi prinesem novice. V Slanem je bila danes zvečer ženska obsojena... Tedaj vendar ni resnica se zvezdo v razkrojenem jabelki!“

„Slišala sem. Bil je tu sodnijski sluga Ponec.“

Blaž je šel mesto tebe —

„Blaž? — pozabil sem vprašati po njem, mislil

sem, da uže spi v svojej čumnati. A v takej sveti noči koga obesiti? — Hu, ne ljubi se mi niti sieči se, imel bi iti tje pogledat — —“

V tem trenutku nekdo v drugič potka na okno.

„Blaž bode“, reče Tatar ter gre odpret.

„Cilka! — kje si se vzela? — po polnoci?“

Vsa bleda, zasopljena, — kod si blodila? — Odkodi si prišla?“

„Od vislic, iz gajev — hoteli so me obesiti, Blaž me je izpustil!“

Cilka se je zgrudila k peči, in niti besedice niso mogli pripraviti iz nje.

„Žalostne novice so, to so novice!“ piše Tatar, „zakaj nam, o mali odrešenik, danes prinašaš take novice!“

„Ne jokaj, žena, — jaz moram takoj v gaje.“

A komaj se je dotaknil kljuge, vdaril je nekdo v tretje na okno.

„Za pet ran Kristusovih, kaj se godi!“

Zopet zaškripajo duri Lidičke rabljenice in notri skoči Blaž. Bled je kakor mrlič. Kdor ga je videl pred uro, ne spoznal bi ga sedaj.

„Oče, za rana me bodo obesili, — izpusti sem Cilko!“

„Vem, mladenič, — i mene a teboj!“

Vsi pogledajo prestrašeni Tatar.

Olikana ženska,

katoličanka od 25. do 35. let, ki je zmožna dobro gospodinjstvo in 5 letnega dečka vzgojevati, dobi prijetno službo, ako pošlje pismo na uredništvo „Soče“ pod naslovom: A Z, 908. Pismu je pridjati fotografijo in opis dosedanjega svojega življenja. Razen tega se zahteva vzledna nravnost, prava ženska dobrohotnost in priljubljen značaj.

KMETOVALEC

je edini slovenski, gospodarski list s podobami, ki izhaja dvakrat na mesec na celi poli. In prinaša poljedelsko, živinarsko, vinarsko in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobe vse izšle številke tistega letnika.

KMETOVALEC

VRTNAR

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in sploh vrtnarske članke in izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobe naročniki „Kmetovalca“ zastoj.

Prodaja mnogoverstnih požlahtenih drevesc.

Pri grajščini visokorod. gosp. grofe Lantierija na Splapu pri Vipavi se prodaja več tisač mnogoverstnih žlahtnih drevesc: jabolk, hrušek, češenj, marile i. t. d.

Cena drevesa je po starosti in visokosti od 30-45 kr.

Da so izvrstna, se garantira.

Kupce se uljudno vabi v zakup.

Oskerbništvo grajščine Slap pri Vipavi
5. marca 1888.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici,
ulice Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebnih najnovejših oblike, namreč: Monstranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov itd. itd., po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognju pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagoroljna vprašanja radovoljno odgovarja in pošlje vsako blago dobro spravljeno in poštno prosto.

Št. 381Op.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici, naznanja, da dne 12. marca t. l. začne javna dražba (kant) nerešenih zastav IV. četrt leta 1886, t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1886.

V Gorici dne 9. februarja 1888.

OZGANILO.

Znani malar Josip Comuzzi, ki je bil oslavljen na več razstavah in je izvrsten za malarije po cerkvah na steno in na platno in za popravke ter zboljšanje istih itd., odprl je svojo delavnico na trgu sv. Antona št. 7 v Gorici.

Pohvalna spričala, ki jih je prejel za svoja dela, in mnogoštevilna njegova dosedanja dela sama priporočajo ga prijateljem lepim in resnih olupšalnih malarij, osobito za cerkve.

Sadna drevesa

dobo se na slovenskem oddelku deželne kmetiške šole v Gorici po sledečih jako nizkih cenah:

jabolčnih 10 za	20 kr.
slivnih 15 za	25 "
jako lepih ringlovih 15 za	20 "
mareličnih 20 za	25 "
breskevskih 20 za	30 "
raznih kolčev 100 za	40 do 80 kr.

MARIJACELJSKE KAPLJICE

so izvrstno zdravilo za vse želodčne bolezni; nepresegljivo zdravilo so ob slabej slasti do jedi, slabem vzduhu, napenjanji, kislem zrgovanji, zvišanji po trebuhu, prehlajenji želodca, zgagi, nabiranji skamenelca, za odpravo preobilne žleze, bledice, gajusi in riganja, glavobola od želodca, želodčevega krča, je proti otrjenja in zagati, preobjedi in prenapitji, glistam, boleznim na vranici, jetrah in zlati žili.

Cena male steklenice z naznanilom vporabe je 35, večje pa 60 kr. Osrednja razpošiljavnica je v Kromerizah.

Marijacejske kapljice niso skrivno zdravilo. Njih sostanski deli so naznanjeni na listku o njih vporabi.

Prave Marijacejske kaplje se dolgo skoraj v vseh lekarnah v ovitku z rdečo znamko zgornje podobe zalepljenem.

V Gorici jih imajo lekarnice Gironeoli, Cristofolletti, Kürner in Pontoni; v Sežani pa Philip Ritschel.

Črnilo od Rich. Gaertnerja, ki naredi čevlje svetle.

ne da bi jih bilo treba s ščetjo vglajati in ostanejo svetli tudi v mokrem. Uradno je preskušano in potrjeno, da usnju ni škodljivo in da je najboljšje med sedanjimi mazili.

Vpeljano je pri vojakih.

Gledati je na varstveno znamenje. Napravljeno go tovarna Rich. Gaertner na Dunaji, Giselstr. 4, Part.

Steklenica velja 50 kr.; s pošto naročeni velja ta 2 steklenici : gl. 30 kr., 6 steklenic 3 gl. 12 kr., 12 steklenic 4 gl. 80 kr. V Gorici se dobi pri E. Gentileju v gosposkih ulicah št. 10.

Bicikli in tricikli iz prvih angleških tovarov
H. Bock-a na Dunaji, III. Hauptstrasse št. 72.
Ceniki se dopošiljajo brezplačno.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je visoko c. k. namestništvo v Trstu dovolilo občini rihemberški vsako leto 4 (štiri) semnje (trge) za živino kakor tudi za razno drugo blago. Tem semnjem (trgem) so določeni naslednji dnevi:

1. semenj boče na veliki terek,
2. " " dne 4. julija,
3. " " na kvatno soboto v jeseni in
4. " " dne 21. decembra.

Ako pa pride kateri teh dni na nedeljo ali praznik, prenese se semenj (trg) na sledeči dan.

V tekočem letu se ne boče plačevala tržnina za živino.

ŽUPANSTVO V RIHEMBERKU,
dne 20. svečana 1888.

Na drobno in na debelo.

Jožef Culot

v Gorici v Raštelji;

obilna in mnogoverstna zaloga norimberskih, galanterijskih, malih reči in igrač.

Največi izbor blaga za raznoččke (havzirarje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob, roženkrance itd.; priporoča svojo veliko zalogo uras ali lepoticij, tapicerij, olupšovalnega papirja kakor tudi zlate in srebrne podlega za mrtvaške truge po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za male in veliko ceno in možo itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

vsake vrste in gotove dobrote.

Cene tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na debelo — na drobno.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišču v Gorici prodaja se po znižani ceni — za 1 gl. 30 kr.

VELIKI TEDEN

IN

VELIKA NOČ,

spisal prof. Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti na povzetje. Kdor pa denar uže z naročilom vred pošlje, naj pride še 10 kr. za vozni list.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisk knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vabila, okrožnice, sonete, peti cije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisma in vsakoršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanic za cerkveno rabo, kakor: za spričevala, račune, dnevnik, zapisnike, preglede, razkaze, posnetke, kanonske table, matice (matrike) za krst, birmo, zakon, smrti, velikonočne liste, kakor tudi za popis duš (status) v latinskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.